

מילים 'קטנות' הן בכלל לא קטנות!

הרב אפרים שרבני שליט"א

ידוע

כמה רעת הלשון היא גדולה. דוד המלך בתהילים (פרק יב) כתב מילים לא פשוטות על מי שמדבר לשון הרע, שם הוא גם מבקש מהקב"ה שיציל אותו מאותם אנשים 'המשופשפים' בלשון.

לשון הרע פירושו לדבר בגנות החבר אפילו כשהדבר הוא אמיתי ואינו שקר. 'הוא לא בסדר הוא אינטרסנט', 'תמיד שצריך לעזור היא יודעת איך להתחמק', המשפטים 'הקטנים' האלו אינם קטנים אצל ה' יתברך כמו שאנחנו חושבים, ובעוונותינו אין אדם ניצול מהם כמעט בכל יום.

כמעט כל שיחת טלפון פשוטה מהולה בביקורת, וכל ישיבה עם חברים מסתיימת ביריית חיצים על כמה שמות שעלו על השולחן. רק אם היינו מבינים כמה צער ונוק נולד מהעוון הזה.

החפץ חיים הקדיש את כל חייו למען הצלת עם ישראל מהעון המר הזה. שאל אותו פעם בנו בכורו ר' אריה לייב, אבא מה גרם לך לעשות את זה? השיב לו אביו "כשהייתי בחור צעיר, ראיתי כיצד עיר שלימה נחרבה מדיבורים וגינויים רעים, ומיד אמרתי לעצמי, זה עוון גדול לשבת בשילוב ידיים ולא לעצור את הדבר הרע הזה".

ואכן שנים רבות הסתובב החפץ חיים בעיירות למכור את ספרו 'שמירת הלשון', שעמל עליו במשך שנים כה רבות. כמובן, שמרוב ענותנותו הוא אף לא סיפר לקונים שהוא זה שחיבר את הספר, אלא שהוא השליח.

לכל מקום שהגיע החפץ חיים, הוא היה פונה לאנשים ואומר בנעימות 'מי האיש החפץ חיים אהב ימים לראות טוב נצר לשונך מרע... דעו לכם, רק למענכם אני מטלטל את עצמי כאן ברחובות, למענכם עזבתי את הבית את אשתי והילדים, רק בשביל להגיד לכם שתזהרו מהעוון הזה, העוון הזה גורר אחריו הרבה סבל, הוא גורר אחריו צרות, ואני אחרון שרוצה שתסבלו, אני רק רוצה דבר אחד, שיהיה לכם טוב, שתאריכו ימים'.

החזון איש זצ"ל היה אומר, שהחפץ חיים כל כך טיהר את לשונו, שהוא זכה שהתקיים בו "מי האיש החפץ חיים" לפני כולם, שהרי זכה לחיות קרוב למאה שנה. וכידוע, שכשהיה קרוב לגיל תשעים והיה שוכב בחדר, ביקש החפץ חיים מתלמידו שיכניס את ידו אל תוך פיו של הרב. התלמיד נבעת מהבקשה ולא הבין מדוע הרב מבקש בקשה מוזרה כזאת, אך אין מהרהרים אחר הרב.

הוא הכניס את היד אל תוך פיו של החפץ חיים ולנגד עיניו התגלו שיניים לבנות כשלג, שיניים שלמות, ללא סתימות, ללא שברים, ללא

רווחים, מראה נדיר ביותר לאיש זקן בגיל כזה, דוגמת שיניים של ילד צעיר שמעולם לא ידע רופא שיניים.

עוד הוא משתומם אמר לו החפץ חיים בקול חרישי אני שמרתי על הפה שלי, הבורא יתברך גם שמר לי על הפה. כמה שהוא שמר. ידוע שהחפץ חיים אפילו הקפיד שלא לדעת את שמות תלמידי ישיבתו. הסיבה הייתה שאם יזדמן לוועד הישיבה לדבר ולדון על התנהגותו של אחד הבחורים ויצטרכו לומר דברי גנאי על הבחור, הוא לא ידע באיזה בחור מדובר. כזאת הייתה השמירה שלו.

לכן כוחו היה כל כך גדול בשמים, שאני אומר גדול אני מתכוין באמת למשהו גדול. דוגמא אחת מני אלף לכוחו המבהיל והמבעית, התגלתה ביום פטירתו, כשראו את הבלן של המקווה שלא פוסק מלבכות, והיה נראה חרד ממש. לאחר שנגרע מעט הוא סיפר בדמעות שהחפץ חיים הבטיח לו לפני שנים "כל זמן שאני אחיה גם אתה תחיה".

וכך במשך שנים על פי הבטחה זו מעולם הוא לא זימן רופא לבית על אף לחצם של בני ביתו, בידועו שהבטחתו של החפץ חיים, עומדת וגם ניצבת. אך כעת שנפטר החפץ חיים יודע הוא שנסתיימה לה ההבטחה ולכן הוא מפחד. הבלן ידע. ואכן בסיום אותו השבוע לפטירתו של החפץ חיים נפטר הבלן.

זה היה כוחו של אותו צדיק. הוא האריך לאנשים את החיים על ידי כמה אותיות שיצאו לו מן הפה. היה לו פה טהור, היה לו פה מיוחד, פה קדוש. אני בטוח במאת האחוזים שמי שישתדל לשמור על לשונו מלדבר רע, החפץ חיים יילחם עליו.

הרב החיד"א (בספרו נחל קדומים) כותב, שבזמן שבית המקדש היה קיים, אדם שהיה מדבר לשון הרע היה נענש בצרעת. צרעת הייתה נגיף קשה מאוד, שלפוחיות מגרדות, כואבות, ואף היה צריך בידוד. אך כיום לצערנו שאין בית מקדש, העונש על הדיבורים האלו הוא שלפוחיות של עוני, פשוט לוקחים לאדם את הברכה בפרנסה.

כמה צריך לזיזר בלשון הרע, זה לא משחק.

ישנו מעשה שמאוד התרשמתי ממנו, המעשה הוא על ר' שלמה זלמן אויירבאך זצ"ל. אחותו של הרב הגיעה לבקר, כי הציעו לבתה שידוך מישיבת 'קול תורה', שם כיהן הרב כראש ישיבה, ורצתה לברר עם הרב אודות הבחור. היא המתינה שכולם יצאו מהחדר ורק כשנשאר הרב לבד עם אשתו, היא שאלה מה יש לו לומר על הבחור המוצע. השיב לה הרב: "טוב מאוד, בחור נפלא, אתם תשמחו בו, שיהיה במזל טוב".

אחותו שמחה מאוד, הודתה לרב, ופנתה לדבר על עוד עניינים עם גיסתה. הרב יצא מחדרו והמתין למטה מחוץ לחדר המדרגות. כשהגיעה אחותו התפלאה לראות את הרב ממתין למטה. אמר לה הרב "אחות יקרה דעי לך, שאלות כאלו לא שואלים בנוכחות אחרים". השיבה אחותו "להפך, חיכיתי שכולם יצאו, אף אחד לא היה בחדר לבד מאשתך". "וכי היא מותר לה לשמוע?" שאל הרב. "ממתי לרבנית מותר לשמוע לשון הרע?".

"את כבר מבינה שכשאמרתי לך שיהיה במזל טוב, הוא משום שלא

המשך שיחת הרב בעמ' 3 <<

זמני השבת ירושלים

הדלקת נרות למהניס 40 דק'

18:59 19:19

יציאת השבת (ר"ת)

21:07 20:11

במערכת הטלפונית של

קול המחנה

072-338-7000

ללא עלות!

באביב מתחדשים השיעורים

של הרב אפרים שרבני שליט"א

נס"ז

והבית בהיבנותו

הרב שמעון שורתי שליט"א

סוד הקשר והתקשורת

חלק ב'

שני לא מתעלם מהחסרונות שלי, ותמיד נמצא במצב של בניה, שינוי, שיפור והתקדמות בכל התחומים.

הערות וביקורת - הרס הבית

בית שמעירים ומבקרים על כל צעד ושעל ומרובה בביקורת, הדבר גורם שגם במקומות והאופנים שצריך לדבר, לבקר, להעיר את תשומת לבו של השני, הצד השני ייחסם וכבר לא יקבל מאתנו. הוא ירגיש שימחפשים אותו, שכמו שאומרים העולם 'תופסים אותו בקטנות', הביקורת תאבד את האפקט ולא תהיה בה שום תועלת. וכן צריך לסגן שאר אמירות שליליות הכוללות 'ירידות', מילים עוקצות, הערות, דיבור ציני ועוד. עלינו להכניס לעצמנו טוב טוב לראש, לא כל מעשה שהצד השני עושה חייב לעבור תחת שבט הביקורת שלי, ועלי לחשוב הרבה מאילו מילים ומשפטים שנאמר יכולים לצאת תועלת ואילו ביקורת והערות הן עקרות ואפשר לסגן. שנעשה כן, ניוכח שישנם הרבה מאד אמירות שאפשר לוותר עליהן, אין בהם שום תועלת וסתם פוצעות את הנפש. (וכבר כתבנו פרק מיוחד בנושא בספר 'שירת הבית' (פרק ו) לאחר שנעשה כן, יישארו רק הדברים המהותיים, אותם אלה שבאמת צריך לשבת וללבו. (נגיעות מהספר 'סוד הקשר והתקשורת' שבע"ה יראה אור בקרוב).

סדנת 'סוד הקשר והתקשורת' - בקרוב!

והנה בכל השנים האחרונות, עסקנו עם זוגות עובדה פשוטה - בית בלי תקשורת הסיכוי של הזוג להיות כזוג זעיר מאד, ובדרך הטבע יקרה אחד מן השניים או שהקשר יתפרק (או יחיו בשביל הילדים) וגם אם יחזיק יהיה זה קשר שטחי ורדוד, וגם גדוש באין ספור ויכוחים. הכלי שבין תלויים כל חיי הנישואין שלנו הוא הדיבור. וזוג שאין ביניהם תקשורת נמצאים בסכנה יום-יומית של שלום ביתם. ומאידך שיש תקשורת טובה, היא מחפה גם על פערים גדולים בין בני הזוג. והרוצה שהשלום ישכון בביתו עליו ללמוד תחום זה לפני הכל. אך מה יקרה שיצטרפו השנים לפתור איזה עניין, דבר המצוי מדי יום ביומו?! אם בחינוך הילדים, אם ביניהם, אם בקשר למשפחות שלהם, אם בקשר לכלכלה, לא חסר מה לה לדון ומה לפתור, ומה יקרה אז?! אם הם לא למדו לדבר, ולא קיבלו 'כלים' שיהיה להם מעט עצמאות בענין זה, אין ספק שבזיוכוח הבא שוב ייתקעו! לכן צריך לשיב לב היטב שעד שהזוג לא ילמדו לדבר, לא יוכלו לצעוד אפילו צעד אחד לבד ואדרבה כל ניסיון נושג רק יגביר את הייאוש וההפסד גדול! את הדברים הנ"ל באותה בעיית בין בני הזוג, ומוצאים את עצמנו מסבירים פעם אחר פעם, טלפון אחר טלפון, ממש כמו תקליט חוזר.

וכבר כמה שנים אנו לומדים וחוקרים את הנושא זה בספרים ובבני האדם, וחומר רב יש בידינו מהמקורות (בקרוב אי"ה יצא שני ספרים בנושא), ולאחר ביקוש, הוחלט לפתוח סדנה בנושא עולם התקשורת בבית על פי התורה הקדושה. חלק ראשון של הסדנה ייערך על גבי חמישה עשר שיעורים, שבהם יובן ענין התקשורת לעומק, כניסה מעט לנפש האדם במקורות חז"ל, מהם תשתיות התקשורת, וכמובן הכללים שלה אחד אחד בצורה ייחודית ומסודרת, וכמובן כלים, תרגולים, ועבודה מעשית... הסדנה מתאימה לזוגות (יחד או לחוד כמובן נשים בעזרה) רציניים הרוצים באמת שלום, לאנשים המתעסקים בתחום, ולכל מי שרוצה להכיר את התקשורת היהודית האמיתית, וכבר אמר החכם: "מילים אינן העברת מידע בעלמא. מילים יוצרות מנוע, ומי שיוצר מנוע, חייב ללמוד לגעת!" לפרטים והרשמה - 0556777377

לבית אלוט ומבורך, אמן, אורי"ה

מופץ חינם
לזיכוי הרבים!

דיסק סידרת חינוך ילדים

של הרב אפרים שרבי שליט"א

להזמנות: 055-6777644

"איזה כיף זה
בית עם משמעת!"

בס"ד

באר החסידות

אצורות מעולת החסידות

בחינת השתטחות על הציון גם כשאנו עומד סמוך ונראה לציון המצויינת. סגולת וקדושת היום בעיצומו של יום הוא, ואף מי שאין בידו לעלות וליראות, מכל מקום יעסוק בתורתו של רשב"י ובאידרא קדישא, ואפילו באמירת תהלים, וכדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו בין בפניו ובין שלא בפניו. (באר החיים). ואשרי מי שזוכה לבוא להילולא של רשב"י, שכידוע מצדיקים שמי שהוא בא להילולא, הרי זה אות וסימן שהזמן לבוא, אולם כשיש מקרים ואי אפשר לבוא מרונה, תהא הסיבה אשר תהיה, הנה כי כן אפשר וצריך לשמוח מרחוק, ומעלים עליו כאילו היה במירון ממש. (ספיר ויהלום).

הגאולה העתידה בל"ג בעומר

"אינני יכול לומר מתי בדיוק תהיה הגאולה העתידה, אבל נראה לי הדבר ברור, שכאשר זה יהיה, יהיה זה בל"ג בעומר". (רבי צבי אלימלך שפירא מבאלזויב).

הדלקת המדורות ביום זה רומז להתחזק באהבת ישראל

וכדי לסמל את מידת האהבה והאחדות שהיתה לרשב"י, מדליקים אנו ביום הילולתו מדורות גדולות, כיון שדרכה של אש המדורה להתקבץ ולהתאסף כאחת מכל קצוות המדורה לנקודה העליונה שבראש המדורה, והדבר מורה על מידת האהבה והאחדות. ר' נחמן מברסלב בליקוטי מוהר"ן מבאר, שהאש הגדולה של המדורה מסמלת את אחדותם של עם ישראל משום שהיא נוצרת מחיבור ואיחוד של הרבה שלהבות אש קטנות. והלא כל יהודי הוא בבחינת נר קטן, כמו שנאמר: "נר ה' נשָׂמַת אֲדָם", וכאשר מצטרפות יחדיו נשמות רבות נוצרת מכך מדורה של אהבה וקדושה. ומכיון שזו היתה דרכו של רשב"י, לכן נוהגים להדליק מדורות גדולות ביום הילולתו הקדושה. על כן ביום ל"ג בעומר מוטלת על אחד ואחת מאיתנו חובה גדולה וקדושה להוסיף חיזוק באהבת ישראל, לראות את מעלותיו של הזולת ולא את חסרונותיו, לנהוג בתוספת של כבוד זה כלפי זה, ולהשתדל להרבות אהבה, שלום ואחדות בעולם, כמדידתו של רשב"י. היות ולרשב"י היתה אהבת הבריות במידה גדולה ביותר, לכן הקב"ה הוריק עליו שפע של קדושה והשגות אלוקות, ופתח את כל שערי השמים כדי לקבל את תפילותיו. כיון שיש כלל גדול בשמים, שפותחים את כל השערים העליונים ומוריקים שפע רק למי שיש לו אהבת הבריות, והוא נכלל עם כלל ישראל באהבה ובאחדות. אבל מי שאינו אוהב את הבריות, ומפריד את עצמו מכלל ישראל, הקב"ה סוגר בעדו את כל שערי השפע העליון. (אמרי נועם).

"אדונינו בר יוחאי"

בכל שנה ושנה ביומה דהילולא שלו, הוא עומד וממליץ טוב על בני ישראל לפטרם מהדין, ומבטל כל הגזירות. (שפתי צדיק). אילו היו יודעים מה יכולים לפעול ביום זה אם בני אדם היו יודעים מה יכולים לפעול ביום ל"ג בעומר, היו מבליים כמה שעות ביום זה בתפלות ובקשות ממנו יתברך, כי מובא בשלחן ערוך: לעולם ביום שיהיה פורים יהיה ל"ג בעומר. ואמר רבנו בליקוטי מוהר"ן: 'פורים' ר"ת 'מִמְצָרִים וְיֵלֵא וְיָרְאוּ פְּנֵי רַ'יִקָם'. היינו כמו כשעם ישראל יצאו ממצרים, יצאו ברכוש גדול, והיה אז הכל פתוח לפניהם. כמו כן בל"ג בעומר אז הוא זמן של עת רצון גדול בשמים, ונתקיים: 'מִמְצָרִים וְיֵלֵא וְיָרְאוּ פְּנֵי רַ'יִקָם', שאין חוזרים ריקם ממנו יתברך. (מוהר"א"ש).

הציק של רבי שמעון...

מעשה בעני שמעון על הציון של רבי שמעון ובכה בדמעות שלישי על מצבו הקשה והדחוק בכלל, וביותר לעת כזאת כשהוא עומד לפני נישואי אחד מצאצאיו, וביקש והתחנן שבזכותא דרשב"י ישלח לו הבורא ישועה גדולה בסך חמישים אלף דולר טבין ותקילין, והנה לידו עמד יהודי ששמע את קול בכיו, אך חשב בלבו שאינו מן הראוי שיעשה אדם את הטפל לעיקר ויבקש רק על צרכיו הגשמיים בלבד, והלא במקום קדוש כזה צריך להתפלל בעיקר על הרוחניות, ואגב זה אפשר גם להזכיר הגשמיות. לפיכך החליט ליקח את 'פנקס השקים' שלו בידו, ויכתוב על אחד השקים סך של חמישים אלף דולר, ובמקום החתימה יכתוב רבי שמעון בר יוחאי וישלחנו אל אותו איש, ועל ידי זה יתעורר שלא הגשמיות עיקר, וחיפש במקום המיועד להנחת הפתקים את אותה פתקא דרחמי של העני, וראה בה את כתובת מגוריו, ושלח אליו כאשר זמם לעשות, אך לפליאתו הבחין לאחר כמה ימים שחשבון הבנק שלו נתחייב בסכום של חמישים אלף דולר בדיוק, ולא הצליח להבין פשר הדבר, אימתי התחייב בסכום כזה לא פחות ולא יותר, עד שהלך לבדוק את הצילום של השיק וראה שבעטות חתם את שמו המלא כדרכו תמיד במקום לכתוב שמו של רשב"י, ועל כן קבלו הבנק את ההמחאה. באותה שעה ראה העשיר כיצד התפילה הגשמית נענית בשלמות בזכותו של רשב"י, ולא עוד אלא שהוא עצמו היה השליח ממעל למלא משאלת לבו של העני. (באר החיים).

סגולת היום בכל מקום שאדם נמצא

"וכדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו בין בפניו ובין שלא בפניו" (גמ' בפסחים), כי יש

המשך שיחת הרב

עשרות ספרים, לפרנס עניים רבים, ולהיכנס ולצאת בשלום מהניתוח. היו לאיש הזה קבלות. פעם נכנס אצלו יהודי לחדרו והתחיל לשאול שאלות על כל מיני חומרות ותעניות אכילה. אמר לו הרב "במקום להשקיע שם תשקיע בזהירות בלשון הרע, ותאמין לי שכל הברכות בעולם יבואו אליך עד פתח הבית".

אולי שמעתם על הרב יהודה סגל ממנציסטר זצ"ל, שעמל כל ימיו לפרסם לוחות של הלכה יומית בספר שמירת הלשון של החפץ חיים. כידוע, הוא ביקש שיניחו על קברו את הלוחות שהדפיס למטרה זו כשהוא מחייך ואומר "זה הדרכון שלי לגן עדן".

זה התחיל כשפגש לראשונה את החפץ חיים, הפגישה הזו עשתה עליו רושם חזק מאוד ומאותו היום הוא קיבל את החפץ חיים לרבו המובהק. כל חייו הוא לא עזב את ספר שמירת הלשון, ולאחר פטירת החפץ חיים הוא למד כל יום משניות לעילוי נשמתו.

הרב דן סגל שליט"א כותב, שלא ראה מימיו אדם שלמד כל יום שתי הלכות בשמירת הלשון ולא נושע, הן בילדים, הן בזיווגים, הן ברפואה שלמה, הן בפרנסה, והן בחינוך ילדים. הוא אף הבטיח שמי שילמד בספר חפץ חיים, החפץ חיים יהיה עורך הדין שלו בשמים.

האמת שזה ממש כך, הוא לא צריך אותי בכדי לחזק דבריו, אך אני חייב לומר שדבר זה בדוק ומנוסה אצלנו עשרות פעמים!

לבת אלון עם ישראל! אפרים לבני.

רציתי לומר מילה וחצי מילה ליד אשתי, אך כעת אני יכול לומר לך שהשידוך אינו מתאים לבתך מסיבות מסוימות".

פלא פלאות! כמה חכמה! ויותר מהחכמה כמה יראת שמיים! לשון כזו קטנטנה וכמה שמירות עליה.

מישהו אחר היה אומר לעצמו, אני ראש הישיבה, אשתי הרבנית, היא יודעת מה הולך בישיבה, מה יש בזה? אך הוא שתק, הוא ירד, הוא חיכה והוא הסביר. לא בכדי בפטירתו ליוו את מטתו שלוש מאות אלף איש. כל מי שהיה אכפת לו מהחיים שלו, היה חושב טוב לפני שהיה מדבר.

הרב שריה דבליצקי זצ"ל, מגדולי הדור שהיו בדורנו אנו. פעם אחת זכיתי להיכנס במחיצתו, ודי היה בכמה דקות בשביל להבין, שכל סיפור שמספרים עליו הוא אמיתי. ממש איש של מעלה. סיפרו עליו שפעם אחת לפני שנכנס לניתוח שמעו אותו מתפלל בלחש "רבונו של עולם, זכני להיכנס ולצאת לשלום, וזכור לי שמעולם לא דברתי לשון הרע ומעולם לא שמעתי".

מבהיל!

איש זקן, עשרות שנים על האדמה, אלפי אנשים פגש, ייעץ לעשרות אלפים, ואפילו פעם אחת לא הוציא בפה על מישהו שהוא לא בסדר. אני לא יודע אם יש בריה בעולם מכל המיליארדים כאן שמוסגלת להוציא משפט כזה מהפה או אפילו קרוב למשפט הזה, 'מעולם לא דברתי לשון הרע ומעולם לא שמעתי'. הוא זכה להאריך ימים, הוא זכה לכתוב

הלכות אקטואליות

ההלכות על פי דרכו של מו"ר מרן רבנו **עובדיה יוסף זצוק"ל** ממשיך דרכו הראשלי"צ הגאון הגדול מו"ר הרב **יצחק יוסף שליט"א**

דיני ברכת הגומל

סימן רי"ט | חלק ב'

חשש סכנה אפילו בפחות וכגון שנסע בכבישים הסמוכים לכפרים ערביים שמצוי בהם זריקת אבנים או בקבוקי תבערה.

דרך הישוב הנסיעה - בנסיעה זו מחשבנים את כל זמן נסיעתו בדרך שלא במקומות יישוב ומבוקר עד בוקר אפילו שלא ברציפות. וכמה דוגמאות לדבר: **א.** מי שנסע בבוקר מירושלים לאשדוד, וחזר באותו יום או בלילה ובשתי הנסיעות יחד הגיע ל-72 דקות. כגון שהנסיעה מהכניסה לירושלים עד הכניסה לאשדוד 45 דקות עולה לו ויכול לברך הגומל. **ב.** נסע בצהריים מירושלים לבני ברק ולאחר מכן לעיר נוספת, אם בשני הנסיעות יחד היה 72 דקות עולה לו ומחויב בברכת הגומל. **ג.** אם הדרך אורכת בדרך כלל 72 דקות אך עקב נסיעתו המהירה הגיעה בפחות 72 דקות אינו מברך, שהכל הוא לפי האדם עצמו, וכן ההפך אם הדרך בדרך כלל לא אורכת 72 דקות אך עקב שנסע ברכב איטי, ארכה לו הדרך יותר מ-72 דקות צריך לברך הגומל. **ד.** אולם אם נסע בתוך העיר ובטעות נכנס לכפר ערבי, שהסכנה שם מצויה אינו מברך, אף שהנסיעה ארכה יותר מ-72 דקות שלא נתקנה ברכת הגומל אלא רק על יציאה מחוץ לעיר ולא בתוך העיר. [עיי בחזו"ע (שסה)].

נהגי אוטובוס ומוניות וכיוצא בהם: ונהגי אוטובוס או מוניות הנוסעים בקביעות יום יום מעיר לעיר וכן הנוסעים יום יום לעבודתם או ללימודם שמחוץ לעיר ושיעור זמן נסיעתם יותר משבעים ושתים דקות הלוך וחזור, יברכו אחת לשבוע ביום שבת בלבד. [נחזון עובדיה (שסו) והלי"ע (ב קעו)]. [ובהלכ"ב (כג) כתב שצ"ע אמאי לא יברך כל יום שהרי הוא יום חדש, ומי"מ פסק למעשה כמותו. ונראה שכיון שהוא עסוק בנסיעה כל יום הרי הוא כמי שאינו הגיע ליעדו ואינו יצא עדיין מהצרה ורב בשבת יש עזירה ששבת ממלאכתו שאינו עובד בזה ניתן להגדירו כהגיע ליעד ויצא מהסכנה וצ"ע. ועתה ראיתי שכן ביאר בספר אם כל חי (עמי רנ"ג בהע) דברי מרן זצוק"ל ושכן ביאר הרה"ג ניסים ששון בספר תודת חיים על ברכת הגומל (פי"ה אות כה) ליישב. ובספר אין למו מכשול שמירת הדיבור (חי"ב שדמ) כתב ליישב שאכן יכול לברך אך לא הצריכהו מפני הטורח ושם באם כל חי הנ"ל כתב לדחות שהרי כל יום הוא במנוח ולמה יפסיד ברכה חשובה זו].

מובא בשולחן ערוך (בסעיף ז) חילוק יסודי בדיני ברכת הגומל בין מנהג אשכנז למנהג ספרד. למנהג ספרד - בכל ארבעת הדברים שמברכים כל שיש איזה חשש סכנה אפילו סכנה רחוקה. ומנהג אשכנז - אין מברכים ברכת הגומל אלא אם כן הסכנה שכיחה ומצויה. והדינים יבוארו על פרטיהם במקומם. ועתה נבוא לבאר כל אחד מארבעה אלו, כל אחד וגדרו ודיניו.

דיני הולכי דרכים, כמה זמן צריך לשהות בדרך, וכיצד מחשבים זמן זה? האם ניתן לצרף כמה נסיעות יחד?

הראשון שנבאר הוא 'יורדי מדברות', שמהם אנו למדים לימינו שהנוסע מעיר לעיר מברך הגומל. בגמרא **ברכות נד**: מובא שאחד מאותם הצריכים לברך הם 'הולכי מדברות' ולמדו כן מהפסוק בתהילים: 'יתעו במדבר בישימון דרך עיר מושב לא מצאו ויצעקו אל ה' וידריכם בדרך ישרה, יודו לה' חסדו'.

לבני אשכנז נוהגים שאין מברכים כשהולכים מעיר לעיר, אלא אם כן נוסע במקום מסוכן ביותר שלא חיבו אלא בהולכי מדברות שמצוי בהם חיות רעות ושוודים וכיוצא בזה ובימינו במקום שיש חשש מחבלים וכיוצא בזה. [ואע"פ שבתלמוד ירושלמי (ברכות פ"ד ח"ד) מובא שכל הדרכים בחזקת סכנה, אלא ששם דיברו רק לענין תפילת הדרך ולא לברכת הגומל]. [כ"כ טור בשם מנהג בני אשכנז וצ"ע וכן הוא ברמ"א].

ולכן בני אשכנז אינם מברכים כשנסע מעיר לעיר, אפילו המרחק רב ביותר, ורק כשהולך במדבר במקום שמצויים חיות רבות וליסטיים, וכן כשנסע בדרכים שיש בהם חזקת סכנה, כגון מקומות שמצוי בהם מחבלים וכיוצ"ב מברך ואפילו נוסע שיעור מועט פחות משיעור 72 דקות.

אולם לבני ספרד, כיון שנאמר 'כל הדרכים בחזקת סכנה', נאמר גם לענין ברכת הגומל והוא בכלל יורדי מדברות ונקטו דווקא הולכי מדברות שזהו לשון הכתוב.

ולפי זה אפילו כשנסע מעיר לעיר שיעור 72 דקות (שיעור פרסה), מברך הגומל מפני שכל הדרכים בחזקת סכנה, ופרט בזמנינו שיש כבישים מהירים ותאונות דרכים מצויות יש לברך. ובדרכים שיש בהם

לבית היהודי יש עוד עולם שלם להציע...

הציבור מוזמן לסדנת:

"סוד התקשורת בבית היהודי"

סדרת שיעורים מעשירה, מעצימה, בונה, מרתקת וייחודית, בה נקבל כלים ותובנות שישנו לנו את החיים

השפעות העבר והילדות על חיינו ◊ שלום עם עצמי קודם שלום עם בן הזוג ◊ בניית 'אגו משותף' ◊ טיפול זוגי - עשה זאת בעצמך! ◊ כיצד חודרים את חומת 'האגו' הקיימת באדם ◊ הסתכלות אלוקית והסתכלות טבעית ועוד ועוד...

תקשורת אמיתית ותקשורת מזויפת ◊ אומנות השיחה ◊ כללי התקשורת היהודית ◊ שורש הבעיה בקשר שלנו ◊ קשר אמיתי ולא שותפות רדודה לעסק של ילדים ◊ כלי הצלחה וסוד המצליחנים ◊ הצורך הנפשי החזק שיש באדם ◊ התגברות על

מסע החיים, מציאות ימינו, ובניית ביתנו - מביאים את כולנו לאין ספור מצבים מורכבים ועדינים ומדי יום עולים על שולחנו של הבית היהודי מקרים רבים הטעונים פתרון. החלטה משותפת, בניית קשר, חינוך הילדים ועוד ועוד.

השיעורים יועברו על ידי הרב שמעון שורתי

לפרטים והרשמה | 0556-777377